

стария Сливенъ, новия се заправилъ отъ преселци изъ сръдновѣковния (Ново-село) и отъ близкитѣ нему стари заселища (Асеновецъ, Авли, Раково и т. н.)

Количеството на изкарванитѣ годишно въ Сливенъ оржжия не е известно. Знае се само, че следъ 1821 г. Сливенскитѣ тюфекчии били задължени да даватъ на правителството 500 пушки годишно (на цевѣ — *ламлии*“, едната пушечна цева се плащала 20 гроша, правена отъ желѣзо изъ Самоковъ; Ср. Капитанъ *Тучковъ*, военно — топогр. опис. дорогъ отъ Ески—Стамбула чрезъ Османбазаръ... П-бургъ, 182 , 10. *Иречекъ*, Пжт. II, 711). Това е, обаче, за следъ 1821 г., а известно е, че поради възстанието въ тая година — „Завѣра“, — турцитѣ сж отнели оржжепроизводството отъ замѣсенитѣ въ нея българи, а такива действително е имало въ Сливенъ. Въ сжщата тая година е пропаднало и по-дребното производство на оржжия въ Габрово. Годината 1821 г., следователно, трѣбва да се счита за начало на упадъка на оржжепроизводството въ Сливенъ — отъ тая година то последовно намалява за да се разсипе около Кримската война (1853 г.).

Истинския разцвѣтъ на Сливенското оржжепроизводство трѣбва да се търси въ XVII-я вѣкъ. Презъ тия години въ Сливенъ идѣли ежегодно търговци изъ М.—Азия, Персия, Македония и т. н., познати въ Сливенъ подъ имената: лазовци, анадолци, аджѣми, кюрди, морали, арнаутѣ и т. н., които поржчвали и купували карабини, ковани *шишинѣта*, „пушки бойлии“ (адамъ бой дълги пищовѣ, сюнгии, и др. Работили се и скжпи пушки „*джувѣръ*“. Отъ тукъ се види, че вѣнъ отъ привилегованитѣ тюфекчии, тукъ е имало и частни производители на оржжия. Привилегованитѣ били снабдени съ ферманъ отъ султана, въ който се споменавало, кои сливенски семейства, съ преминаващъ отъ баща на синъ тюфекчилъкъ, трѣбвало еди какъвъ си брой пушки да доставятъ годишно на държавата срещу еди какви права (освобождавани сж отъ всѣкакви данъци, били сж на почитъ предъ властитѣ, можели само тѣ да носятъ оржжие съ себе си и т. н.)<sup>1</sup>.

Както се спомена, пушкарството въ Сливенъ се е отразило войнствено на гражданитѣ. Самитѣ производители на харбии (кжси копия) сж били привилегована гвардия на Сливенскитѣ устия и не рѣдко сж се сражавали съ турскитѣ разбойници — капъсъзи и даалии, близо при стеннитѣ огради на по-стария Сливенъ.

<sup>1</sup>) Така, Сливенския родъ *Харбовци*, отъ незапомненѣ времена билъ отъ членове все пушкари. Брата на и до днесъ живия и последенъ представителъ на старитѣ сливенски пушкари, *Янко Харбата*, е билъ Сливенски войвода и обирачъ на турската поща; неговия дѣдо, сжщо пушкаръ, билъ съ отведени въ Цариградъ *оникилицѣ*, когато изклали еничеритѣ тамъ 1826 г.)